

Metodologia

Codi: 42317
Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313178 Literatura Comparada: Estudis Literaris i Culturals	OB	0	1

Professor de contacte

Nom: Pere Ballart Fernández

Correu electrònic: Pere.Ballart@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Altres indicacions sobre les llengües

Eventualment els materials del curs podran contenir algun text en llengua catalana.

Equip docent

Jordi Julià Garriga

Prerequisits

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació universitària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Objectius

L'objectiu del mòdul és que l'estudiant tingui notícia de la varietat i diversitat dels mètodes de la investigació literària, que conegui les premisses elementals de la recerca acadèmica i que entri en contacte amb les diferents estratègies d'aproximació als fets literaris i culturals amb vistes a poder planificar millor les seves futures investigacions. Per això el curs, després d'oferir una reflexió inicial sobre els problemes epistemològics de l'estudi de la literatura, dóna l'ocasió d'aplicar a diverses parcel·les dels estudis literaris i culturals els ensenyaments adquirits i molt en especial de començar a plantejar una recerca personal que pugui prefigurar un possible treball final de màster.

Competències

- Analitzar els processos històrics de teoria de la literatura i la literatura comparada a partir dels canvis de paradigma.
- Aplicar els diferents models teòrics i genèrics a l'anàlisi i la interpretació de textos.
- Aplicar els fonaments ideològics de l'anàlisi cultural als diferents àmbits de la crítica literària i els estudis comparativistes.
- Avaluar les aplicacions actuals de la literatura comparada a partir dels processos històrics que ha seguit.
- Comunicar els resultats de les seves investigacions a un públic expert i no expert.
- Examinar els fonament ideològics de les representacions culturals del gènere i la sexualitat.
- Examinar els principals corrents teòrics de la història de la teoria de la literatura.
- Interpretar, d'acord amb les principals metodologies d'anàlisi, els continguts temàtics i simbòlics de l'obra en funció de les seves estratègies retòriques i pragmàtiques.
- Organitzar, planificar i gestionar projectes.
- Raonar críticament a partir de l'anàlisi i la síntesi.
- Realitzar aportacions creatives i originals en l'estudi comparativista dels textos literaris i culturals.
- Treballar en un equip interdisciplinari en entorns diversos.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament les diferents aproximacions teòriques als estudis de gènere i sexualitat.
2. Analitzar i aplicar els principis i els mètodes de l'anàlisi cultural, establint relacions amb aproximacions teòriques i crítiques, a una varietat de textos literaris i culturals.
3. Analitzar i aplicar els principis i els mètodes propis de les aproximacions comparativistes actuals a la varietat internacional, intertextual i intercultural de la representació literària, artística i cultural.
4. Analitzar i aplicar els principis i els mètodes propis de les aproximacions teòriques, crítiques i comparativistes actuals a diferents aspectes dels processos de representació literària, artística i cultural.
5. Aplicar diferents teories buscant una interpretació d'ordre temàtic que tingui en compte les estratègies formals i pragmàtiques.
6. Aplicar els principis i els mètodes propis de corrents teòriques recents relacionades amb el nou historicisme, la teoria dels polisistemes, la sociologia de la literatura, l'escola de Chicago, la neoretòrica, etc.
7. Aplicar esmentades teories a l'anàlisi de textos culturals.
8. Comparar modalitat o gèneres literaris concrets, comparant el seu desenvolupament i particularitat a la Modernitat i la Postmodernitat.
9. Comunicar els resultats de les seves investigacions a un públic expert i no expert.
10. Incorporar l'enfocament teòric, crític i comparatiu a estudis de textos i productes culturals com narracions i pel·lícules.
11. Organitzar, planificar i gestionar projectes.
12. Raonar críticament a partir de l'anàlisi i la síntesi.
13. Treballar en un equip interdisciplinari en entorns diversos.

Continguts

BLOC 1. (Teòric)

Recerca i investigació literària. La literatura com a objecte d'estudi.

Notes d'epistemologia. Com es planifica una investigació.

El gènere acadèmic de la tesi.

Les convencions genèriques. Pragmàtica del discurs literari.

Teoria versus història: estudi d'un cas pràctic.

BLOC 2. (Pràctiques)

Exposicions individuals d'un projecte personal d'investigació.

Metodologia

En la metodologia del curs tindrà un pes preponderant la classe presencial amb un format de seminari i debat al'entorn de textos proposats a l'efecte. L'alumne serà capaç d'identificar i posar a dialogar els conceptes teòrics bàsics dels mètodes crítics contemporanis amb un conjunt d'exemples i casos pràctics pertinents. Per la seva banda, en les tutories individuals, l'alumne, assessorat pel seu tutor, estructurarà les seves hipòtesis en relació amb els diferents exercicis i pràctiques del curs, en especial les que tinguin una ulterior realització escrita. És molt important també, per part de l'estudiant, la preparació d'una exposició oral en què presentarà davant el grup un primer esbós d'una investigació futura, sotmetent a l'opinió general el seu objecte d'estudi, la seva planificació de recerca, la metodologia a emprar i l'interès dels seus objectius. Finalment, en una reflexió escrita, l'estudiant valorarà l'èxit de la seva exposició, fent-se ressò de les observacions rebudes i de la manera en què preveu atendre-les un cop en marxa el seu projecte d'investigació.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe presencial amb caràcter de seminari	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13
Tipus: Supervisades			
Preparació de l'exposició d'un projecte investigador	40	1,6	2, 7, 9, 11, 12
Tutoria individual	25	1	2, 7, 9, 11, 12
Tipus: Autònomes			
Elaboració de monografies sobre aspectes del programa	50	2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Recerca de fonts bibliogràfiques i estudi de textos representatius del cànnon crític	60	2,4	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12

Avaluació

L'estudiant superarà el mòdul mitjançant: 1) la seva assistència i participació assídua a les sessions del curs, que seran objecte de control i comptaran un 10% de la nota global ; 2) una prova escrita d'aplicació dels conceptes estudiats en el bloc inicial, amb un valor del 30%; 3) una ressenya de l'obra de consulta que serà especificada el primer dia de classe, amb un valor del 20%; 4) una exposició oral sobre una proposta personal d'investigació, amb el valor d'un 20%, i, finalment, un report escrit d'aquesta darrera activitat, que reflexioni tant sobre la seva preparació com sobre l'execució i recepció obtinguda, amb un valor d'un altre 20% de la nota final.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa en els seminaris i debats de classe	10 %	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13
Composició d'una ressenya sobre una obra de referència dins el camp d'estudi	20 %	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12

Elaboració d'un comentari escrit sobre els conceptes nuclears del mòdul	30 %	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12
Exposició oral d'un projecte personal d'investigació	20 %	1	0,04	2, 9, 11, 12, 13
Valoració escrita de l'exposició oral i de la seva recepció	20 %	3	0,12	2, 7, 9, 11, 12, 13

Bibliografia

Ballart, Pere y Julià, Jordi (2010) Sobre islas y penínsulas. Ensayo de teoría de la literatura y literatura comparada, Madrid, Devenir.

Barry, Peter (1995), Beginning theory: An introduction to literary and cultural theory, Manchester, Manchester UP, 2002.

Booth, W. C., G. Colomb & J. M. Williams (1995), The Craft of Research, Chicago, The University of Chicago Press.

Cabo, Fernando y Rábade, María do Cebreiro (2006), Manual de Teoría de la Literatura, Madrid, Castalia.

Compagnon, Antoine (1998) El demonio de la teoría. Literatura y sentido común, Barcelona, El Acantilado, 2015.

Culler, Jonathan (1997), Literary theory: A very short introduction, Oxford, Oxford UP. Trad. esp.: Breve introducción a la teoría literaria, tr. G. García, Barcelona, Crítica, 2000.

Di Girolamo, Costanzo (1978), Teoría crítica de la literatura, Barcelona, Crítica, 2001.

Eagleton, Terry (1983), Literary theory: An introduction, Oxford, Blackwell, 2009. Trad. esp.: Una introducción a la teoría de la literatura, México, FCE, 1993.

Ellis, John M. (1974), The theory of literary criticism: A logical analysis, Berkeley, University of California. Trad. esp.: Teoría de la crítica literaria, Madrid, Taurus, 1987.

Guillén, Claudio (1985), Entre lo uno y lo diverso. Introducción a la literatura comparada, Barcelona, Crítica; Barcelona, Tusquets, 2005.

Iser, Wolfgang, How To Do Theory, Oxford, Blackwell, 2006.

Llovet, Jordi et alii (2005), Teoría literaria y literatura comparada, Barcelona, Ariel.

Perpinyà, Núria (2008) Las criptas de la crítica, Madrid, Gredos, 2008.

Selden, Raman; Widdowson, Peter; Brooker, Peter (1997), La teoría literaria contemporánea, tr. J. G. López Guix y B. Ribera, Barcelona, Ariel, 2004.

Todorov, Tzvetan (2007), La littérature en péril, París, Flammarion. Trad. esp.

Villanueva, Darío (ed.) (1994), Curso de teoría de la literatura, Madrid, Taurus.

Waugh, Patricia (ed.) (2006), Literary theory and criticism, Oxford, Oxford UP.

Wellek, René y Warren, Austin (1949), Teoría literaria, tr. J. Mª Gimeno, Madrid, Gredos, 1966.

Zima, Peter (1999) The Philosophy of Modern Literary Theory, Londres, Athlone Press.